

TARTU ANNELINNA GÜMNAASIUMI MUUSIKAAJALOO AINEKAVA GÜMNAASIUMIASTMELE

MUUSIKAAJALOO (KOHUSTUSLIKE) KURSUSTE KIRJELDUS:

Muusikaajaloo **koostisosad** on: 1) muusika kuulamine ja muusikalugu; 2) musitseerimine ja omalooming; 3) õppekäigud.

Muusika õpetamisega gümnaasiumiastmes taotletakse tasakaalustatud isiksuse eetilis-esteetiliste väärtushinnangute kujundamist ning tunde- ja mõttemaailma rikastamist. Olulisel kohal on musitseerimine: õpilase isikliku suhte teadvustamine ja süvendamine muusikaga – laulmise ja pillimänguga, omaloominguliste katsetuste julgustamine (*erinevate ürituste korraldamise ja üritustes osalemise kaudu*). Eriliselt tähtsustatakse ja teadvustatakse ühislaulmist ning koorilaulu kui rahvuslikku kultuuritraditsiooni (*võimalusel*).

Erinevate ajastute muusika kuulamise kaudu kujundatakse teadlikku ja kriitiliselt mõtlevat muusikakuulajat ning kontserdikülastajat.

Muusikat kuulates ja muusikaloos tutvustatakse eri ajastute väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning arutletakse nende üle. Kontserdielu elavdamise seisukohalt on otstarbekas koostöö kohaliku muusikakooliga (*Heine Elleri nimelise Muusikakool, Tartu I. ja II. Muusikakoolid, teater Vanemuine*), samuti külalisesinejate kutsumine kooli ja oma õpilastele esinemisvõimaluste pakkumine. Õpilaste silmaringi avardavad ja muusikalist maitset kujundavad õppekäigud kontsertidele, teatritesse ning muusikaga seotud paikadesse: muuseumidesse, stuudiotesse, kõrgkoolidesse jms (*sotsiaal-humanitaarsuuna õpilastele on kontsertide külastamine kohustuslik*).

MUUSIKAAJALOO (KOHUSTUSLIKE) KURSUSTE ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID:

Gümnaasiumi muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustab muusikat kui olulist osa inimkonna kultuurist; teadvustab ennast rahvuskultuuri kandjana;
- 2) osaleb muusikaelus ning kujundab valmisoleku elukestvaks muusikaharrastuseks;
- 3) mõistab ja väärtustab kooriliikumise ning laulupidude sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust;

- 4) rakendab ning arendab musitseerimise kaudu oma teadmisi, muusikalisi võimeid ja oskusi;
- 5) valdab põhiteadmisi ajastute ja maade muusikast ning kultuuride arengust;
- 6) rakendab loovust muusikalises eneseväljenduses;
- 7) oskab muusikat kriitiliselt kuulata, analüüsida ja tõlgendada ning selle üle arutleda;
- 8) teadvustab ja järgib intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ja kohustusi; kasutab nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid.

HINDAMINE:

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekoht järgneva õppe kujundamisele ning stimuleerib ja motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: *musitseerimist - valikulisel* (laulmist, pillimängu, omaloomingut), *muusika kuulamist ja muusikalugu*, väljendusoskust kirjalikes ja suulistes aruteludes ning aktiivsust õppetöös ja -käikudel.

Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel võib arvestada õppetegevuse osana koondhindamisel.

Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid on mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane on teavitatud, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

- 1) hindega „5” ehk „väga hea”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

- 2) **hindegaga „4” ehk „hea”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 3) **hindegaga „3” ehk „rahuldav”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus; gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
- 4) **hindegaga „2” ehk „puudulik”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus; gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
- 5) **hindegaga „1” ehk „nõrk”** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub; gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et **hindegaga „5”** hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, **hindegaga „4”** 75–89%, **hindegaga „3”** 50–74%, **hindegaga „2”** 20–49% ning **hindegaga „1”** 0 – 19%.

I KURSUS „ÜRGAJA MUUSIKA EHK MUUSIKA TEKE. ANTIKAAJA MUUSIKA. KESKAJA MUUSIKA. RENESSANSSIAJASTU MUUSIKA“

KURSUSE SISU:

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

1. **TEEMA: Muusika teke ja olemus.** Muusika väljendusvahendid. Muusika roll vanadel kultuurrahvastel ja tänapäeva ühiskonnas.

Mõisted: muusika funktsioonid, esimesed teated muusika kohta.

2. **TEEMA: Antiikaja muusika.** Vanakreeka ja Vana rooma muusikapillid, žanrid, teater, helilaadid, mõisted jt.

Mõisted: musike, melos, rytm, harmonia, logos, Apollo(n), Dionysos, muusad, aulos, lüüra, forminiks, barbiton, kitara, harf, Paanivili, salpinx, krotala, arhailine ajajärk, aoid, rapsood, noomos, hümn, ditüramb, paiaan, hümenaios, klassikaline ajajärk, theatron, tragos, tragöödia, komöödia, draama, orchestra, hellenism,, vanakreeka helilaadid – früügia, lüüdia, dooria.

3. **TEEMA: Keskaeg.** Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Vaimulik ja ilmalik laul. Gregooriuse laul, missa, reekviem, mitmehäälsuse ja noodikirja kujunemine, rüütlikultuur.

Mõisted: keskaja algusega ja lõpuga seotud olulisemad ajaloolised sündmused, keskaja perioodid, keskaegne haridussüsteem – kiriku- ja kloostrikoolid, ülikoolid, konservatooriumid, rüütliharidus ja neidude mõeldud haridus; artes liberalis, trivium, quadrivium; usupuhastus, piibel ja keskaegne mõtteviis, keskaegne arhitektuur (rooma ja gootiline stiil), kirjandus (Dante Jumalik komöödia näitel), maalikunst (ikoon) ja teater (rändmuusikud – žonglör, schpilmann, vagant); rüütlimuusikud (trubaduur, troväär, minnesinger); muusikapillid (orel, lauto, fiidel, rebekk, psalteerium, organistrum, flööt, šalmei jt); kirikumuusika (gregooriuse laul, retsiteerimine, psalmoodia, antifoon, hümn, sekvents, responsoorium, liturgia 2 liiki, tunnivalvus ja kloostrielu korraldus, missa, reekviem, Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus Benedictus, Agnus Dei, armulaud, Meie Isa palve, kirikulaulu tüübid – süllaabiline, neumaline, melismaatiline); keskaegse muusika helilaadid (dooria, früügia, lüüdia, miksolüüdia + hüpodooria, hüpolüüdia, hüpo Früügia, hüpomiksolüüdia); keskaegne noodikiri (Guido Arezzo, neumad, helide tähistavad tähtnimed ja silpnimed, kvadraatneumad, noodimärgid); muusika eksisteerimise võimalused – musica mundana, musica humana, musica instrumentalis.

4. TEEMA: Renessanss. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul ja seltskonnamuusika, instrumentaalmuusika, reformatsioon ja muutused kirikumuusikas.

Mõisted: renessansiajastu perioodid (*trecento, quattrocento, cinquecento, hilisrenessanss*), renessansiajastu iseloomulikud jooned (*naturaalmajandus, kaubandus, pangandus, linn, linnakodanik, linnriik*), renessansskultuuri tunnused (*eneseteadvus, antiigi hiilgus, humanism, üksikisik, isikuvabadus, moraal ja rüütlimoraal, egoistlik edusaavutamisevajadus, usklikkus ja askees, Platoni ja uusplatoonikute filosoofia*), keskaja ja renessansiajastu muusika võrdlus, *Madalmaad, vokaal- ja instrumentaalmuusika eraldumine, renessansiajastu muusikapillid (klavessiin, klavikord, viola da gamba, viola da braccio, pommer, krummhorn, tsink)*, renessansiajastu ilmalikud laulud (*madrigal, caccia, ballata, motett, šansoon, frottola, villanella, balletto*), renessansiajastu heliloojad (*Orlandus Lassus, Giovanni Palestrina jt*).

Õppetegevus: ühe- ja mitmehäälne laulmine; muusika kuulamine, vestlused/arutelu ja kirjalikud tööd muusikast; teadmiste ja muusikalise kirjaoskuse rakendamine musitseerimisel ja muusika kuulamisel; iseseisva muusikalise eneseväljenduse ja esinemisoskuse toetamine ning soodustamine; soovi korral pillimängu rakendamine musitseerides; õppekäigud (*sh virtuaalsed*).

Õppekäigud: Muusikaürituse külastamine vähemalt kord kursuse vältel ning asjakohase arvamuse avaldamine muusikalist oskussõnavara kasutades. Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse (kontserdid, muusikalavastused, kõrgkoolid, stuudiod, muuseumid, raamatukogud jne) vähemalt kord kursuse vältel.

Musitseerimine (laulmine, pillimäng, omalooming): Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel ja muusikaloo illustreerimiseks.

I KURSUSE ÕPITULEMUSED:

Kursuse lõpul õpilane:

1) on teadlik oma muusikalistest võimetest ning oskustest laulmises, pillimängus ja omaloomingus ning TAGis vastuvõetud loominguliste ürituste korraldamisest ja osavõtu võimalustest:

2) oskab muusikanäidete põhjal võrrelda keskaja, renessansi, baroki ja klassitsismi muusikat ning oma arvamusi argumenteeritult põhjendada;

3) väljendab oma arvamust muusikast ja analüüsib külastatud muusikaüritusi (võimaluse korral siduda muusikaloo teemadega), rakendades varasemaid teadmisi ja muusikaalast sõnavara.

II KURSUS „BAROKKAJASTU MUUSIKA. KLASSITSISMIAJASTU MUUSIKA. ROMANTISMIAJASTU MUUSIKA“

KURSUSE SISU:

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

1. **TEEMA: Barokk.** Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Õukonnamuusika, ooper, oratoorium, passioon, kontsert, prelüüd ja fuuga. Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Monteverdi, Händel, J. S. Bach, Vivaldi jt.

Mõisted: sõna barocco päritolu, baroki iseloomulikud jooned, afektiteooria, ususõjad, vatureformatsioon, barokkajastu inimese mõtteviis, barokkajastu arhitektuur (*Versailles, Laupa mõis jt*), barokkajastu sisekujundus, skulptuur, maalikunst; barokkajastu ja keskaegse muusika võrdlus, mažoor-minoor, uued žanrid (*concerto grosso, instrumentaalkontsertkaanon, a capella, oratoorium, passioon, kantaat, süit, jt*), Cremona viiulimeistrid, ooperi teke (*määratlus, opera-buffa, opera-seria, primadonna, prima uomo, libretto, avamäng, proloog, epiloog, vaatus, stseen, pilt, intermezzo, aaria, ariett, ariooso, kavatiin, ansambel, retsitatiiv, koor jne*), ballett ja ta arengu etapid; barokkajastu heliloojad – elulugu ja looming (*Antonio Vivaldi, Johann Sebastian Bach, Georg Friedrich Händel jt*).

2. **TEEMA: Klassitsism.** Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Sonaaditsükkel, keelpillikvartett, sümfoonia, instrumentaalkontsert, reekviem, klassikaline sümfooniaorkester, ooperi areng. Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Haydn, Mozart, Beethoven jt.

***Mõisted:** calssicus, klassitsismi tekkega seotud ajaloolised sündmused, klassitsismi arhitektuur, skulptuur, maalikunst, mood ja filosoofia; uued muusikavormid, mõisted ja pillid (rondo, variatsioon, sonaat-allegro, ekspositsioon, töötlus, repriis, koda, sümfoonia, sümfooniaorkester, klaver), viini klassikute elulugu ja looming (Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart ja Ludvig van Beethoven).*

3. **TEEMA: Romantism.** Instrumentaalsed väikevormid, programmiline muusika (sümfooniline poeem), lavamuusika (ooper, ballett, operett). Rahvuslikud koolkonnad. Hilisromantism. Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Schubert, Chopin, Liszt, Berlioz, Verdi, Wagner, Tšaikovski, Sibelius, Grieg jt.

***Mõisted:** romantismi tekkega seotud ajaloolised sündmused, romantismi iseloomulikud jooned, romantism maalikunstis, filosoofias, kirjanduses; uued žanrid, pillid ja mõisted (Ave Maria, vokaalminiatüür ehk soololaul, grotesk, iroonia, realism, lüürika, romanss, eklektika, programmiline muusika, leitmotiiv ehk juhtiv motiiv, ballaad, fantaasia, prelüüd, interpretatsioon, virtuoos, saksofon, pikolo- ja bassklarnet, salongimuusika, kodumuusika, suurte kontserdisaalide muusika, sümfooniline poeem, muusikaline draama), romantismiajastu heliloojad – elulugu ja looming (Franz Schubert, Frideric Chopin, Ferenc Liszt, Niccolo Paganini, Mihhail Glinka, Modest Mussorgski, Pjotr Tšaikovski, Hektor Berlioz, Georges Bizet, Edvard Grieg, Felix Mendelssohn, Richard Wagner, Giuseppe Verdi, Gaetano Donizetti, Gioachino Rossini jt).*

Õppetegevus: ühe- ja mitmehäälne laulmine; muusika kuulamine, vestlused/arutelu ja kirjalikud tööd muusikast; teadmiste ja muusikalise kirjaoskuse rakendamine musitseerimisel ja muusika kuulamisel; iseseisva muusikalise eneseväljenduse ja esinemisoskuse toetamine ning soodustamine; soovi korral pillimängu rakendamine musitseerides; õppekäigud (sh virtuaalsed).

Õppekäigud: Muusikaürituse külastamine vähemalt kord kursuse vältel ning asjakohase arvamuse avaldamine muusikalist oskussõnavara kasutades. Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse (kontserdid, muusikalavastused, kõrgkoolid, stuudiod, muuseumid, raamatukogud jne) vähemalt kord kursuse vältel.

Musitseerimine (laulmine, pillimäng, omalooming): Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel ja muusikaloo illustreerimiseks.

II KURSUSE ÕPITULEMUSED:

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) arendab oma muusikalisi võimeid laulmises, pillimängus ja omaloomingus;
- 2) oskab muusikanäidete põhjal võrrelda romantismiajastu muusikat varasemate ajastute muusikaga ning oma arvamusi argumenteeritult põhjendada;
- 3) oskab leida Euroopa muusikakultuuride seoseid;
- 4) väljendab oma arvamust ja analüüsib külastatud muusikaüritusi (võimaluse korral siduda muusikaloo teemadega), rakendades varasemaid teadmisi ja muusikaalast sõnavara.

III KURSUS „20. SAJANDI MUUSIKA – IMPRESSIONISM, VERISM, EKSPRESSIONISM, NEOKLASSITSISM. DŽÄSSMUUSIKA. EESTI MUUSIKA AJALUGU – EESTI PROFESSIONAALSE MUUSIKAKULTUURI KUJUNEMINE; EESTI MUUSIKA PÄRAST TEIST MAAILMASÕDA“

KURSUSE SISU:

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- 1. TEEMA: Muusika 20. ja 21. sajandil.** Ajastu kultuurilooline taust ja väljendusvahendid. Massikultuur ja kõrgkultuur. Impressionism, ekspressionism, neoklassitsism, verism. Ülevaade 20. Sajandi II poole muusikastiilidest ja -suundadest. Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Debussy, Ravel, Puccini, Leoncavallo, Respighi, Stravinski, Schönberg, Orff, Britten, Prokofjev, Šostakovitš, Messiaen, Cage, Boulez, Reich, Glass, Gershwin jt.

***Mõisted:** impressionism maalikunstis ja skulptuuris, impressionismi võrdlus romantismiga, impressionismi eesmärgid ja iseloomulikud jooned (programmiline miniatüür, süit, uued sümfoonilised žanrid), impressionismi esindajate elulugu ja looming (Claude Debussy, Maurice Ravel, Manuel Falla), verismi eesmärgid ja iseloomulikud jooned ning esindajad (Giacomo Puccini, Ruggiero Leoncavallo, Pietro Mascagni), ekspressionismi teke, eesmärgid, iseloomulikud jooned (monoooper, dodekafoonia) ja esindajate elulugu ja looming (Arnold Schönberg, Sergei Prokofjev), neoklassitsismi teke, iseloomulikud jooned ja esindajate elulugu ja looming (Ottorino Respighi, Igor Stravinski, Carl Orff).*

- 2. TEEMA: Džässmuusika.** Džässmuusika kultuurilooline taust ja väljendusvahendid. Sümfooniline džäss. Džässmuusika traditsioonid Eestis ja mujal maailmas. Muusikanäited džässmuusikast.

***Mõisted:** džässi teke ja arenguetapid, iseloomulikud žanrid ja muusikavormid (töölaulud, spirituaal, gospel, blues, ragtime, minstrel-show, cakewalk, jazzband, swing, bebop, rebop, bop, cool, hardbop, funky, soul, fusion, jazzrock, etnojazz), džässi esindajate elulugu ja looming (Mahalia Jackson, Louis Armstrong, Duke Ellington, Benny Goodman, Billie Holiday, Glenn Miller, Ella Fitzgerald jt)*

- 3. TEEMA: Eesti professionaalse muusikakultuuri kujunemine.** Muusikaelu Eestis enne rahvuslikku ärkamisaega. Laulupidude traditsiooni kujunemine. Esimesed eesti professionaalsed heliloojad ja muusikud, esimesed sümfoonilised ja vokaal-sümfoonilised suurteosed eesti muusikas. Rahvusliku helikeele kujunemine koorimuusikas, instrumentaalmuusikas ning lavamuusikas. Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Kunileid, Saebelmann, Hermann, Härma, Türnpu, Lüdigi, Tobias, Saar, Kreek, Eller, Aav, Tubin jt. Muusikanäited eesti pärimusmuusikast.

Mõisted: regilaul, uuem rahvalaul, eesti rahvamuusika omapära (liigid, temaatika), eesti rahvapillid (kannel, hiiu kannel, lõõtspill jt), eesti rahvatantsud, varased teated muusikakultuurist Eestis (Läti Henri Liivimaa Kroonika jt allikad), rahvakeelne kirikulaul ja Heinrich Stahl, hernhuutus, esimesed heliloojad-asjaarmastajad ja ärkamisaja põhitegelased (Johann Voldemar Jannsen, Carl Robert Jakobson, Friedrich Saebelman, Aleksander Saebelman-Kunileid, Aleksander Thomson, Johannes Kappel, Miina Härma, Konstantin Türrpu) ja esimesed üldlaulupeod, esimesed professionaalsed heliloojad (Cimze seminar, Karl August Hermann, Aleksander Läte, Rudolf Tobias, Artur Kapp, Mihkel Lüdig, Mart Saar, Peeter Süda, Artur Lemba, Heino Eller, Cyrillus Kreek), esimesed kõrgemad muusikakoolid Eestis ja heliloojate kolmas põlvkond (Evald Aav, Eduard Tubin, Gustav Ernesaks, Eugen ja Villem Kapp jt), esimene eesti ooper ja esimene eesti ballett.

4. TEEMA: Eesti muusika pärast Teist maailmasõda. Muusikaelu Eestis pärast Teist maailmasõda. 20. sajandi II poole muusikasuundade peegeldused eesti koori- ja instrumentaalmuusikas. Uued suunad 21. sajandil. Muusikanäited järgmiste heliloojate loomingust: Ernesaks, A. Kapp, Tormis, Mägi, Tamberg, Rääts, Sumera, Kangro, Sisask, Pärt, Tüür, Tulve jt.

Mõisted: 4. põlvkonna heliloojate elulugu ja looming (Ester Mägi, Veljo Tormis, Arvo Pärt jt), 5. põlvkonna heliloojate elulugu ja looming (Raimo Kangro, Lepo Sumera, Rene Eespere, Sven Grünberg, Erkki-Sven Tüür, Urmas Sisask jt), 6. põlvkonna heliloojate elulugu ja looming (Galina Grigorjeva, Toivo Tulev, Tõnu Kõrvits, Helena Tulve jt), kaasaegne eesti muusika suunad ja esindajad.

Õppetegevus: ühe- ja mitmehäälne laulmine; muusika kuulamine, vestlused/arutelu ja kirjalikud tööd muusikast; teadmiste ja muusikalise kirjaoskuse rakendamine muusitseerimisel ja muusika kuulamisel; iseseisva muusikalise eneseväljenduse ja esinemisoskuse toetamine ning soodustamine; soovi korral pillimängu rakendamine muusitseerides; õppekäigud (sh virtuaalsed).

Õppekäigud: Muusikaürituse külastamine vähemalt kord kursuse vältel ning asjakohase arvamuse avaldamine muusikalist oskussõnavara kasutades. Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse (kontserdid, muusikalavastused, kõrgkoolid, stuudiod, muuseumid, raamatukogud jne) vähemalt kord kursuse vältel.

Musitseerimine (laulmine, pillimäng, omalooming): Laulud vokaalsete võimete, esinemisoscuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel ja muusikaloo illustreerimiseks.

III KURSUSE ÕPITULEMUSED:

Kursuse lõpul õpilane:

- 1) süvendab oma muusikalisi võimeid laulmises, pillimängus ja omaloomingus;
- 2) oskab muusikanäidete põhjal võrrelda 20. ja 21. sajandi lääne muusikastiile;
- 3) on tutvunud muusikanäidete varal džässmuusika väljendusvahenditega ja eesti džässi peamiste traditsioonidega ning oskab oma arvamusi argumenteeritult põhjendada;
- 4) oskab leida Eesti ja Euroopa muusikakultuuri seoseid;
- 5) on tutvunud eesti pärimusmuusikaga muusikanäidete varal;
- 6) väljendab oma arvamust ja analüüsib külastatud muusikaüritusi (võimaluse korral siduda muusikaloo teemadega), rakendades varasemaid teadmisi ja muusikaalast sõnavara.